

Preek Ruth 2:8-23 en 1 Korintiërs 13:1-3

'rondom de naam Boaz'

A. Waarom zou iemand goed voor jou zijn?

In de kerk praten we graag over hoe je goed kunt zijn voor een ander. We zien dat als een deel van onze opdracht.

Ruth stelt in het bijbelverhaal dat we hoorden bij de 1^e Schriftlezing de omgekeerde vraag. Zij vraagt aan Boaz: Waarom bent u zo goed voor mij?

Een hele andere vraag..

Waar heb ik het aan verdiend, dat iemand goed voor mij is...

Als Ruth het aan Boaz vraagt dan hoor ik daarin haar kwetsbaarheid.

1. vraag toont kwetsbaarheid

Ik denk aan het punt waarop zij is in haar leven op het moment van haar vraag. En dat is een punt dat sommigen van ons zullen herkennen: dat je hulp nodig hebt van anderen, omdat je jezelf niet meer kunt helpen. Omdat je niet de kracht hebt of het geld of de gezondheid of de mogelijkheden om jezelf overeind te houden. Kortom, als je afhankelijk bent van hulp van anderen. En er is iemand die je helpt en iemand die naar je omziet of die je verzorgt. Maar je kunt niets terugdoen en je hebt niets om terug te geven.

Zo is het voor Ruth. Zij is arm, heeft geen werk als buitenlandse in een voor haar vreemd land maar wel een schoonmoeder om voor te zorgen. Ze is afhankelijk van de gunst van anderen.

En ze krijgt die gunst.

Waaraan heb ik het verdiend?

2. vraag toont verwondering en zegt iets over de wereld

Er klinkt in die vraag nog iets door en dat is verwondering.

Ruth had het niet verwacht dat zo goed behandeld zou worden.

Dat betekent dat Boaz' goedheid blijkbaar niet normaal is. Niet iedereen behandelt haar goed. Dat horen we in het verhaal ook. Ruth zegt tegen Boaz: 'ik ben een vreemdeling', 'u kent me niet'. Iedereen kan aan Ruth zien dat ze uit een ander land en een andere cultuur komt. En we horen tussen de regels door wat dat betekent in de samenleving van het oude Israël: vreemdelingen worden niet in dienst genomen,

ze krijgen niet betaald en ze krijgen geen eten en drinken in de pauze. Zij moeten het doen met de restjes aan de randen van de velden: alleen het koren dat na het maaïen is blijven liggen mogen zij oprapen. Als de boer dat goedvindt. En zelfs als de boer dat goedvindt, dan hebben de knechten van de boer er soms toch nog problemen mee dat er een vreemdeling koren van het veld raapt. Daarom zegt Boaz ook tegen zijn knechten dat ze Ruth niet lastig moeten vallen.

Het is dus niet vanzelfsprekend dat zij goed behandeld wordt.

Dat geldt in onze wereld vandaag nog. Mensen uit een ander land en een andere cultuur; mensen die arm zijn en geen dak boven hun hoofd hebben; mensen die geen betaald werk hebben; mensen die hun hand moeten ophouden. Ze worden vaak minder goed behandeld dan mensen die alles goed voor elkaar hebben.

Wie niet past in het “normale” plaatje van onze welvarende wereld, wordt steeds nog naar de randen van de samenleving weggeduwd en zelfs daar nog liefst weggestuurd.

In die rotsituatie zit ook Ruth. Zij moet kennelijk maar accepteren dat ze minder sociale rechten heeft dan anderen. En dat ze harder moet werken dan anderen om te kunnen overleven. Je wenst dat toch niemand toe! En toch gebeurt het nog dagelijks.

Kan het dan echt niet anders?

B. Boaz

Boaz maakt het anders.

Zijn naam betekent: ‘in hem is kracht’.

En een naam in het Oude Testament is niet zomaar een naam, maar zegt iets over het wezen van iemand. Hoe iemand is en dus wat hij doet.

In Boaz is kracht. We weten van hem dan ook dat hij een belangrijke man is en dat hij rijk is. Maar de kracht van zijn wezen die wordt pas echt duidelijk in hoe hij met Ruth omgaat. In hun ontmoeting keert de uitzichtloze situatie van Ruth om. Zijn kracht brengt verandering in de ongelijkheid in de wereld.

1 – Ten eerste omdat Boaz zijn **sociale plicht** doet als goede Israëliet. Hij volgt het recht dat in de tijd van de rechters voor armen, vreemdelingen, weduwen en wezen gold: dat ze bij de oogst het koren dat op het veld is blijven liggen mochten meenemen. Hij staat dat Ruth toe.

2 – Maar, Boaz doet meer. Niet alleen gunt hij haar steeds meer. Maar ook; hij doet dat niet vanuit plichtsgevoel en omdat-het-nu-eenmaal-zo-hoort. Hij ziet Ruth dus niet alleen maar als sociaal project.

Je denkt dan meteen: dat komt natuurlijk omdat hij verliefd is. Welke rijke, belangrijke man gaat er anders allemaal gunsten verlenen aan een arme buitenlandse, dan moet hij wel op haar vallen, toch?

Liefde gaat ook inderdaad een rol spelen, lijkt het. Want Boaz en Ruth gaan uiteindelijk trouwen. Maar, het bijbelverhaal vertelt éérst dat Boaz bij zijn knechten informeert wie zij is, nog vóór ze elkaar hebben ontmoet. En hij hoort over haar hoe goed ze is geweest voor haar schoonmoeder. En als ze elkaar dan ontmoeten dan is dat ook wat hij tegen haar zegt: Dat hij heeft gehoord dat zij zo goed is geweest voor haar schoonmoeder. En dat hij haar moedig vindt, omdat ze haar geboorteland heeft verlaten om haar schoonmoeder niet in de steek te laten.

Daar gaat hun ontmoeting over. En dat maakt het ook zo bijzonder. Dat Boaz, een belangrijke man Ruth niet *behandelt* als een arme, kansloze buitenlandse. Hij behandelt haar *gelijkwaardig*.

3 - De kracht van Boaz laat zich aflezen aan de ontmoeting, tussen twee mensen die heel verschillend van status zijn en een totaal ander leven hebben, maar gelijkwaardig zijn in Gods ogen.

Daarmee laat Boaz iets zien van een wereld waarin God is. En dat wordt in het bijbelverhaal nog eens extra duidelijk gemaakt in hoe anders het leven voor Ruth wordt door de ontmoeting met Boaz. Hoe haar uitzichtloze situatie verandert. Hoe ze weer nieuwe moed krijgt.

Want Boaz brengt overvloed. Dat wordt uitgedrukt in hoeveel graankorrels Ruth aan het einde van de dag mee naar huis kan nemen: 30 kilo. En nog meer, ook neemt ze nog brood dat over was van het eten mee. Door Boaz verandert de wereld van een plaats van honger naar een leven van meer dan genoeg.

C. Liefde als basis

Niet voor niets wordt Boaz wel eens vergeleken met Jezus Christus. Jezus wordt in de bijbel wel genoemd 'het brood dat leven geeft' en hij wordt wel bezongen als 'bron van levend water'. Ook bij hem is overvloed.

En ook Jezus bracht een beslissende verandering. Alleen dan voor alle mensen.

Paulus beschrijft in een brief aan de Korintiërs wat de basis is van die verandering: liefde.

In de verzen die we bij de Schriftlezing uit deze brief hoorden, schrijft hij dat liefde alles wat je zegt, doet, kan en bent, zijn betekenis geeft.

Het verhaal van de ontmoeting tussen Boaz en Ruth geeft daarvan een voorbeeld.

Want waarom ziet Boaz in Ruth niet wat de meeste anderen zien als ze iemand tegenkomen die buitenlands, alleen, en arm is? Waarom ziet hij voorbij de vooroordelen die we toch vaak hebben als we iemand zien met een kansloze status?

Omdat Boaz Ruth ziet als een mens als hij. Hij ziet niet haar rotte levensomstandigheden, maar hij ziet wie zij is óndanks haar status en zorgen.

Boaz kijkt met liefde!

En je merkt in hun ontmoeting zoals het is in elke ontmoeting die met liefde kijkt, wat voor een positieve kracht dat geeft! Hoe het moed geeft! En onderlinge waardering!

Een goede uitdaging voor ons: om als we volgende week mensen tegenkomen die ons vreemd zijn of die een heel ander leven leiden dan wij, hen vanuit liefde te zien.

Beste doopouders, jullie wensen voor jullie zoon dat hij in zijn leven leert om vriendelijk, zorgzaam en goed te zijn voor anderen.

Zijn doop vandaag is het moment waarop het zichtbaar is geworden, dat Boas in de gemeenschap met God en in zijn liefde is opgenomen. Dat hij bestemt is voor een leven in liefde en dat hij daarin wordt vastgehouden.

Het betekent, dat ook op de momenten in zijn leven, waarop hij zich als Ruth afvraagt waaraan hij het verdiend heeft dat hem goed wordt gedaan; Dus ook als de wereld hem niet goed doet, hij kan terugdenken aan dit moment. Het moment waarop zijn namen zijn uitgesproken en verbonden met God die alle mensen bestemd tot een leven in overvloed. Een leven met de belofte van vergeving en genade.

Want hoe ons leven ook verloopt, hoe fantastisch, hoe moeizaam, hoe vruchtbaar of droog; de liefde die God geeft, kan zelfs in de meest uitzichtloze situatie nieuwe moed geven.

Amen.